

सुस्वागतम्....

महाविद्यालयातील प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थी-विद्यार्थीनंचे हार्दिक स्वागत !

दुरीतांचे तिमीर जावो । विश्व स्वर्धम सूर्य पाहो । हे ब्रिद वाक्य सत्यात आणणाऱ्या कै.डॉ.बाबासाहेब भास्कर सदाशिव देसले यांनी स्थापन केलेल्या त्रिमुर्ती शिक्षण संस्थेच्या विद्यमान अध्यक्ष मा.श्रीमती मृणाल भास्कर देसले व सचिव डॉ.मंगलाताई भास्कर देसले व उपाध्यक्ष, दादासो.डॉ.अंजिक्य भास्कर देसले यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयाची यशस्वी वाटवाल सुरु आहे.

कला शाखेत पदवी व पदव्युत्तर आणि विज्ञान शाखेत पदवीपर्यंत शिक्षणाची महाविद्यालयात सोय आहे. या वर्गाची प्रवेशप्रक्रिया सुरु आहे. महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाचे माहितीपत्रक पुर्णपणे वाचावे व प्रवेश अर्ज करावा. प्रवेश आरक्षण व पात्रता परीक्षा याबाबत क.ब.चौ.उ.म.वि. जळगाव व महाराष्ट्र शासनचे नियम पाळले जातात. महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या विषयांची वर्षनिहाय सूची व गट तसेच फी संबंधीचा तक्ता पुढे दिलेला आहे. फी संदर्भात महाराष्ट्र शासन व कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव वेळोवेळी जे बदल करतील ते विद्यार्थ्यांस बंधनकारक राहतील.

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून य.च.म.मु.वि.नाशिक यांनी बी.ए., बी.कॉम व एम.ए.(मराठी, हिंदी व इंग्रजी) विषयांसाठी नविन अभ्यासक्रम केंद्रास मान्यता दिली आहे. व शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून एम.बी.ए. साठी मान्यता मिळाली आहे. वर्षभर नियमित अभ्यास व अभ्यासेतर कार्यक्रम आयोजित करून विद्यार्थ्यांना सर्वांगीन विकास होण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी प्रयत्नशिल असतात. त्यात विद्यार्थ्यांनी सक्रीय सहभाग घावा तसेच महाविद्यालयाच्या नियमांचे व शिस्तीचे पालन करून यशस्वी व सुजाण नागरीक घडावा ही हार्दिक शुभेच्छा !

प्राचार्य डॉ.पी.एस.सोनवणे

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

२१ व्या शतकाला सामोरे जाण्यासाठी व आपली शैक्षणिक, वैचारिक आर्थिक प्रगती साधण्यासाठी कै.डॉ.बाबासाहेब भास्कर सदाशिव देसले यांनी दुरदृष्टी ठेवून त्रिमुर्ती शिक्षण संस्थेची मुहूर्तमेढ रोवली आज आमच्या महाविद्यालयाचे विद्यार्थी पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेऊन विविध क्षेत्रात आपले कार्य कर्तृत्व सिद्ध करित आहेत.

आमचे महाविद्यालय क.ब.चौ. उ.म.विद्यापीठ जळगांवशी संलग्न असून आमच्या महाविद्यालयात कला शाखेत पदवी व पदव्युत्तर व विज्ञान शाखेत संगणक, माहिती तंत्रज्ञान, रसायनशास्त्र, सुक्ष्मजीवशास्त्र, जैविक रसायनशास्त्र हे रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रम शिकविला जातात. तसेच प्रवेशपात्रता अभ्यासक्रम, परीक्षा, शुल्क इ. बाबतीत क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगांवच्या व महाराष्ट्र शासनाच्या नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येते.

विद्यार्थ्यांमध्ये शैक्षणिक गुणवत्ता वाढी बरोबर विविध उपक्रम व कार्यक्रमांद्वारे त्यांच्या व्यक्तिमत्वाचे सर्वांगीन जडन-घडन सर्व सक्षम आदर्श नागरीक घडवून लोकशाही जीवनमुल्ये विद्यार्थ्यांत रुजविण्याचा प्रयत्न व त्यास विज्ञाननिष्ठ करून २१ व्या शतकाला सामोरे जाण्यासाठी सुशिक्षित, आदर्शमुल्ये जपणारा एक सुजाव युवक घडविणे हेच महाविद्यालयाचे ध्येय आहे.

संस्थेची वैशिष्ट्ये :- - महाविद्यालयाच्या स्थापनेनंतर संस्थेने स्वतःची भव्य वास्तू प्रशस्त जागेत सुरत नागपूर महामार्गालगत, निसर्गरम्य अशा वातावरणात उभी केली आहे. या वास्तूत प्रशासन विभाग, प्राचार्य दालन, प्राध्यापक दालन, महिला दालन तसेच संगणक, माहिती व तंत्रज्ञान, रसायनशास्त्र, सुक्ष्मजीवशास्त्र, जैविक रसायनशास्त्र, इलेक्ट्रॉनिक, भूगोल, भौतिकशास्त्र यांच्या स्वतंत्र्य प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, वाचनकक्ष, उपहारगृह व लॅंग्वेज लॅंब, भव्य इन्डोअर स्पोर्ट्स हॉल इ. सोरींनी परिपूर्ण आहे.

ग्रंथालय :- - विद्यार्थ्यांची बौद्धीक वैचारिक, सांस्कृतिक पातळी उंचावण्याच्या दृष्टीकोनातून आमच्या ग्रंथालयात क्रमीक पुस्तके, संदर्भग्रंथ, मासिके, नियतकालिके, मराठी, हिंदी, इंग्रजी या विविध भाषेत उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहेत. तसेच Mopac a Opace N List ची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.

१) पुस्तक देव-घेव योजना :- - महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांस ग्रंथालय कार्ड दिले जाते. या कार्डवर घरी अभ्यासणासाठी पुस्तके दिली जातात. ती आठवड्यातून दोन वेळ बदलून दिली जातात. त्याचप्रमाणे ओळखपत्रावर देखील ग्रंथालयात वाचन कक्षात

पुस्तके दिली जातात.

२) **अभ्यासिका** :- महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयात स्वतंत्र्य अभ्यासिका दालन आहे. अभ्यासिकेची वेळ सकाळी ८.३० ते ४.३० वाजेपर्यंत आहे. तसेच रात्री वसतीगृहासाठी विद्यार्थ्यांसाठी वाचनाची सोय आहे.

३) **संगणक** :- ग्रंथालयात स्वतंत्र्य संगणक असून तेथे इंटरनेटची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.

४) **अभ्यासक्रम आणि प्रश्नसंच** :- क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे सर्व वर्गांचे अभ्यासक्रम ग्रंथालयात प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांयांच्या माहितीसाठी उपलब्ध करून दिली जातात. विद्यापीठामार्फत घेतल्या गेलेल्या मार्गील वर्षांचे प्रश्न संच सर्वांना उपलब्ध करून दिली जातात.

विविध मंडळे :- विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण व्यक्तिमत्व विकास साधण्यासाठी विविध मंडळमार्फत कार्यक्रम योजिले जातात. नाट्य, निबंधलेखन, काव्यलेखन व अन्य माहितीवर लिखाण करता यावे व त्याच्या वक्तृत्व कलेला उजाळा मिळावा म्हणून विविध मंडळा मार्फत विविध कार्यक्रम आयोजित केले जातात.

जीमखाना :- जीमखाना विभागातर्फे राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय खेळ खेळले जातात व शिकविले जातात. तसेच विभागीय व विद्यापीठ स्तरीय खेळांमध्ये विद्यार्थ्यांना संधी दिली जाते.

विद्यार्थ्यांसाठी :- सुसज्ज इनडोअर स्पोर्ट्स, हॉड, तयार करण्यात आलेला आहे. त्यात विविध खेळांची सुविधा देण्यात येतात.

राष्ट्रीय सेवा योजना :- विद्यापीठ अंतर्गत महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेचे एकक कार्यरत आहे. विद्यार्थ्यांच्या मानसिक, बौद्धीक, शारिरीक विकासाबाबोवर श्रमप्रतिष्ठा, सेवाभाव, सहजीवन इ. गुण विकसित व्हावे म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजने मार्फत विविध कार्यक्रम राबविले जातात.

विद्यापीठमार्फत श्रमसंकर्सकार शिबिर, व विविध राष्ट्रीय, सामाजिक कार्यक्रम आयोजन केले जातात.

करियर कट्टा :- शै.वर्ष २०२१-२२ पासून महाराष्ट्र शासन व विद्यापीठाच्या आदेशानुसार महाविद्यालयास करियर कट्टा स्थापन करण्यात आला आहे. आय.पी.एस.अधिकारी आपल्या दारी व उद्योजगता यात प्रवेश देण्यात येईल.

चाणक्य स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र :- २१ वे शतक हे स्पर्धेचे युग मानले जाते. पदवी घेतल्यानंतर विद्यार्थ्यांस प्रशासकीय सेवेचा लाभ व्हावा यासाठी विविध स्पर्धा परीक्षा आयोजित केल्या जातात. या स्पर्धा परीक्षांना सामरे जाण्यासाठी ग्रामीण भागातील विद्यार्थी समर्थपणे

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

उज्ज्वल भविष्याकडे वाटचाल करण्यासाठी सक्षम व्हावा म्हणून क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाने चाणक्य स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन सुरु केले २०१०-२०११ पासुन आमच्या महाविद्यालयात हे केंद्र सुरु केले आहे. विद्यार्थ्यांना तज्ज अनुभवी प्राध्यापक मार्गदर्शन करतात. केंद्रासाठी ग्रंथालयात व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.

महाविद्यालय प्रेवेश नियमावली :-

- १) प्रथम वर्ष कला व विज्ञान अभ्यासक्रमाचे प्रवेश विद्यापीठाच्या नियमानुसार व वेळेत पुर्ण माहिती भरून व अँनलाईन प्रवेश प्रक्रिया पुर्ण करावी.
- २) एकदा पात्रता झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना विषय बदलता येणार नाही.

महाविद्यायातील सर्व विद्या अभ्यासक्रमांसाठी पदवी तसेच पदव्युत्तर (एम.ए.इतिहास) प्रवेश प्रक्रिया मा. न्यायालय, महाराष्ट्र शासन व विद्यापीठ यांनी ठरविलेल्या नियमानुसार राहिल. महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यापूर्वी प्रत्येक विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयाचे माहिती पत्रक घेऊन प्रवेश अर्ज करावा. प्रवेश घेतल्यानंतर विद्यापीठ नियमानुसार प्रत्येक विषयाची प्रत्येक सत्रात चाचणी परीक्षा घेतली जाईल. प्रवेश आरक्षणाबाबत महाराष्ट्रशासन व विद्यापीठाचे नियम पाळले जातील.

प्रवेश घेतांना जोडावयाची कागदपत्रे :-

- १) प्रवेश अर्ज
- २) १० वी १२ वी गुणपत्रक व त्यांच्या प्रत्येकी दोन छायांकीत (झेरॉक्स) प्रती
- ३) शाळा सोडल्याचा मुळ दाखला (LC/TC) व दोन छायांकीत (झेरॉक्स) प्रती
- ४) २ पासपोर्ट साईज फोटो
- ५) गॅप असल्यास गॅप सर्टीफिकेट
- ६) आधार कार्ड
- ७) मागासवर्गीय इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना जात प्रमाणपत्र व उत्पन्नाचा दाखला.
- ८) स्थलांतर प्रमाणपत्र (मायग्रेशन सर्टीफिकेट) (१२ वी परीक्षा महाराष्ट्र बाहेरील बोर्डतून उर्तीण केले असल्यास अथवा उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ व्यतिरिक्त इतर कुठल्याही विद्यापीठाच्या अथवा बोर्डाच्या कुठल्याही अभ्यासक्रमास प्रवेशित असल्यास)

टिप : डुप्लीकेट एल.सी./टी.सी. वर प्रवेश मिळणार नाही.

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

विद्यार्थ्यांनी वर्षनिहाय अभ्यासावयाचे विषय :

प्रथम वर्ष कला :- SEM - I & II विद्यापीठाच्या CBCS Pattern नुसार प्रथम वर्ष कला वर्गासाठी खालील गट ठरवून दिलेले आहेत. विद्यार्थ्यांने त्यांपैकी एकूण सहा विषयांची निवड करावयाची आहे.

Group A : (Compulsory Group)

Compulory English

Group B : (Compulsory Group) (खालीपैकी कोणताही एक विषय निवडता येईल.)

Marathi मराठी

Hindi हिंदी

Optional English वैकल्पिक इंग्रजी

Group C : (खालीपैकी कोणताही चार विषय निवडता येईल.)

Sociology समाजशास्त्र

History इतिहास

Geography भूगोल

Economics अर्थशास्त्र

Political Science राज्यशास्त्र

Defence Studies संरक्षणशास्त्र

Education शिक्षणशास्त्र

टिप : प्रथम वर्ष कलासाठी पर्यावरण शास्त्र (Environmental Science) हा विषय अनिवार्य म्हणून विद्यापीठाने सन २००४ – ०५ पासून सुरु केलेला आहे.

पर्यावरणशास्त्र : F.Y.B.A / T.Y.B.Sc वर्गासाठी पर्यावरणशास्त्र हा विषय सकतीचा आहे. यासाठी स्वतंत्र्य १०० रु. फी आहे. विद्यापीठाच्या नियमानुसार याविषयात पास झाल्याशिवाय पदवी मिळणार नाही.

विद्यार्थ्यांसाठी : ब्लॅक पॅंट व ब्ल्यु शर्ट

विद्यार्थ्यांनीसाठी : ब्लॅक सलवार किंवा पॅंट व ब्ल्यु टॉप, कुर्ता, शर्ट

वैद्यकीय तपासणी : प्रथम वर्ष कला व विज्ञानाच्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांसि विद्यापीठ नियमानुसार

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

वैद्यकीय तपासणी करणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय परिक्षेचा निकाल जाहीर केला जाणार नाही.
द्वितीय वर्ष कला : (S.Y.B.A) CBCS Pattern

SEMESTER - III

1) Compulsory English

2) Media Information Literacy (MIL)

मराठी / हिंदी / इंग्रजी यापैकी कोणताही एक विषय.

3) Discipline Specific Core Course (DSC)

मराठी / हिंदी / इतिहास / भूगोल / अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / संरक्षणशास्त्र / समजशास्त्र / शिक्षणशास्त्र यापैकी दोन विषय निवडावेत त्यापैकी एक विषय स्पेशल स्तरावरील (Special Level) असावा.

4) Skill Enhancement Course (SEC)

मराठी / हिंदी / वैकल्पीक इंग्रजी/ इतिहास / भूगोल / अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / संरक्षणशास्त्र / समाजशास्त्र / शिक्षणशास्त्र या विषयांपैकी जो विषय कौशल्यासाठी (Skill) निवडावा.

5) Discipline Specific Elective Course (DSE)

मराठी / हिंदी / वैकल्पीक इंग्रजी/ इतिहास / भूगोल / अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / संरक्षणशास्त्र / समाजशास्त्र / शिक्षणशास्त्र यातून एक विषय विशेष स्तरावर (Special Level) निवडून त्याचेच दोन्ही विषय निवडावेत. म्हणजेच DSE1A (03) आणि DSE2A (03)

६) अशा प्रकारे द्वितीय सत्रात एकूण सात (०७) विषय असतील

SEMESTER - IV

१) वरील निवडलेले सर्व विषय हे चौथ्या सत्रात राहतील.

२) DSC-3D (02) हा विषय विशेष स्तरावरील (Special Level) विद्यार्थ्यांना त्या विषयाच्या

प्रोजेक्ट करीता राहिल.

३) तिसऱ्या सत्रातील सात विषय व चौथ्या सत्रात वाढलेला DSC-3D (02) हा एक विषय असे एकूण आठ (08) विषय चौथ्या सत्रात राहतील.

तृतीय वर्ष कला (T.Y.B.A) : (SEM-V-VI)

१) इंग्रजी विषय अनिवार्य (Compulsory English) आहे.

२) द्वितीय वर्ष कला (S.Y.B.A) वर्गात घेतलेले विशेषस्तर व जनरल विषय तेच घ्यावे लागतील. निवडलेल्या विषयांचे त्यांच्या प्रमाणे सहा पेपर दयावे लागतील.

टिप :

जे विद्यार्थी सामान्यज्ञान (General Knowledge) हा विषय द्वितीय वर्ष कला मध्ये नापास झाले असतील त्यांनी तृतीय वर्ष कला (T.Y.B.A) मध्ये हा विषय पास होणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय पदवी मिळाणार नाही.

एम.ए.इतिहास : कवयित्री उभहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाने एम.ए.इतिहास संलग्नीकरण दिले आहे. मा.न्यायालय महाराष्ट्र शासन व विद्यापीठ निर्णयानुसार प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण केली जाईल. हा अभ्यासक्रम दोन वर्षांचा असून प्रत्येक वर्गसाठी विद्यापीठ अभ्यासक्रमानुसार ४ पेपर शिकवीले जातील. क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाने एम.ए.साठी सन २०१६-१७ पासून सत्र परीक्षा (Semester Pattern) लागु केली आहे. ६०+४० पॅटर्न स्विकारला आहे. ६० गुणांची विद्यापीठामार्फत लेखी परीक्षा होईल. व ४० गुण अंतर्गत मूल्यामापनासाठी आहे. सत्रपूर्व परीक्षेस बसणे सकतीचे राहील. त्याशिवाय सत्र मंजूर होणार नाही. सत्र मंजूरी शिवाय परीक्षा फॉर्म भरता येणार नाही. अंतर्गत परीक्षला अनुपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे विद्यापीठ परीक्षेचे गुण ग्राह्य धरले जाणार नाहीत.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक :

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून बी.ए.बी.कॉम व एम.ए. (मराठी / हिंदी / इंग्रजी) या विषयांच्या अभ्यासक्रमांना मान्यता मिळाली आहे. व शै.वर्ष २०२१-२२ पासून एम.बी.ए. कोर्ससाठी मान्यता मिळाली आहे.

फी भरणे संबंधी सुचना :

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

- १) प्रवेश घेतल्यानंतर विद्यार्थ्यांला नियमानुसार फी भरवी लागेल प्रवेश अर्ज पात्रता फार्म व परीक्षा फार्म स्वतः भरावा. फार्म मध्ये दिलेल्या माहितीस विद्यार्थी स्वतः जबाबदार राहिल.
- २) महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर मध्ये विद्यार्थी महाविद्यालय सोडून गेल्यास त्याच्याकडून संपूर्ण सत्राची फी वसूल केली जाईल.
- ३) फी मुदतीच्या आत न भरल्यास नियमानुसार दंड आकारण्यात येईल.
- ४) फी संबंधीचा तक्ता पहावा.
- ५) प्रवेश रद्द करणे संबंधीची माहिती
- ६) महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर १५ दिवसाच्या आत प्रवेश रद्द केला तर ५० टक्के फी परत मिळेल, त्यानंतर जर विद्यार्थ्यांने प्रवेश रद्द केला तर विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार कोणतेही शुल्क परत मिळणार नाही.

परीक्षा अर्ज भरावयाची कार्यपद्धती :

- १) प्रथम वर्ष कला, विज्ञान विद्या शाखेतील प्रथमसत्राचे परीक्षा अर्ज दर शैक्षणिक वर्षात विद्यापीठाच्या सूचनेनुसार विनाविलंब शुल्कासह महाविद्यालयात स्विकारले जातील.
- २) द्वितीय व तृतीय वर्ष कला, विज्ञान वर्गासाठी परीक्षा अर्ज भरण्यात वरील नियम लागु राहतील.

विद्यापीठ परीक्षा गुण विभागणी व परीक्षेची कार्यपद्धती :

- १) प्रत्येक सत्र पद्धतीत विद्यार्थ्यांसाठी लेखी परिक्षा सत्र ६० गुणांची राहील व अंतर्गत परिक्षा ४० गुणाची राहील. (सेमिनार/ट्युटोरीयल-१०, दोन टेस्ट-२० उपस्थिती-१०)
- २) विद्यार्थ्यांस विषय उर्तीर्ण होण्यासाठी बहिस्थ परिक्षेत ६० पैकी किमान २४ गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे तसेच अंतर्गत मुल्यमापनासाठी ४० गुण पैकी किमान १६ गुण मिळवणे आवश्यक आहे.
- ३) विद्यार्थ्यांस तृतीय वर्षात प्रवेश मिळविण्यासाठी प्रथम वर्षाचे सर्व विषय उर्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

विज्ञान शाखा अभ्यासक्रम (CBCS Pattern) नुसार विषयाची निवड करता येईल.

Sr. No.	F.Y.B.Sc	S.Y.B.Sc	T.Y.B.Sc
१	कॉम्प्यूटर	कॉम्प्यूटर	कॉम्प्यूटर
२	आय.टी	आय.टी	आय.टी
३	मॅथमॅटीक्स	मॅथमॅटीक्स	कैमेरस्ट्री
४	फिजिक्स	फिजिक्स	मायक्रोबॉयोलॉजी
५	इलेक्ट्रॉनिक्स	इलेक्ट्रॉनिक्स	
६	कैमेरस्ट्री	कैमेरस्ट्री	
७	झुलांजी	झुलांजी	
८	भूगोल	भूगोल	
९	मायक्रोबॉयोलॉजी	मायक्रोबॉयोलॉजी	
१०	बायोकैमेरस्ट्री	बायोकैमेरस्ट्री	
११	पर्यावरणशास्त्र (संवर्तीचा)	पर्यावरणशास्त्र (संवर्तीचा)	
१२		जनरल नॉलेज संवर्तीचा	
Note -	विद्यार्थी खालील पेक्षी चार विषयांचा कोणताही युप घेऊ शकतात.	विद्यार्थी याठी किंवा इंग्रजी आणि खालील पेक्षी तीन विषयांचा कोणताही एक युप घेऊ शकतो.	विद्यार्थी खालीलपैकी कोणताही एक अनिवार्य विषय घेऊ शकतात.
१	कॉम्प्यूटर	कॉम्प्यूटर	कॉम्प्यूटर
२	मॅथमॅटीक्स	मॅथमॅटीक्स	
३	फिजिक्स	फिजिक्स / इलेक्ट्रॉनिक्स	
४	इलेक्ट्रॉनिक्स		
१	आय.टी	आय.टी	आय.टी
२	कैमेरस्ट्री	फिजिक्स	
३	फिजिक्स	इलेक्ट्रॉनिक्स	
४	इलेक्ट्रॉनिक्स		
१	मायक्रोबॉयोलॉजी	मायक्रोबॉयोलॉजी	मायक्रोबॉयोलॉजी
२	कैमेरस्ट्री	कैमेरस्ट्री	
३	झुलांजी	झुलांजी	
४	भूगोल		
१	कैमेरस्ट्री	कैमेरस्ट्री	कैमेरस्ट्री
२	फिजिक्स	झुलांजी	
३	झुलांजी	भूगोल	
४	भूगोल		
Note -	प्रत्येक विषयासाठी ३ थिअरी व प्रॅक्टीकल पेपर असतील.	सर्व विषयांसाठी ३ थिअरी व एक प्रॅक्टीकल पेपर असतील.	सहा थेअरी व तीन प्रॅक्टीकल असतील.

टिप : F.Y.B.A वर्गासाठी पर्यावरण (ENV Studies) आणि S.Y.B.Sc वर्गासाठी जनरल नॉलेज (GK) हे दोन विषय अभ्यासावयाचे आहे. या विषयात उत्तीर्ण झाल्याशिवाय पदवी मिळणार नाही.

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, साक्री

	FYBA	SYBA	TYBA	FYBSC	SYBSC	TYBSC	MA-I	MA II
Admission Fees	50	50	25	50	50	25	50	50
Registration Fees	0	0	0	0	0	0	100	100
Library Fees	150	150	125	150	150	125	300	300
Medical Fees	40	40	0	40	40	0	50	50
Gymkhana Fees	150	150	100	150	150	100	150	150
Tutorial & Internal Exam	100	100	60	100	100	60	100	100
Emergency fee		60	10		60	10		0
Disaster mgt Fees	10	10	0	10	10	0	10	10
Magazine Fees	60	60	40	60	60	40	60	60
College Dev Fund	80	80	75	80	80	75	100	100
Student Activities	40	40	40	40	40	40	75	75
Poor Student Aid Fund	60	60	40	60	60	40	100	100
Library Deposite	150	0	0	150	0	0	150	0
Laboratory Deposite	0	0	0	200	0	0	0	0
Ashwamedh/Avishkar/S	30	30	30	30	30	30	30	30
Computerisation Fees	20	0	20	20	0	20	20	20
Student Group Insurance	20	20	10	20	20	20	20	20
E.suvidha Fees	50	50	50	50	50	50	50	50
Gathering Fees	60	60	40	60	60	40	60	60
Identity Card	30	30	30	30	30	30	50	50
Alumni Association	40	40	25	30	40	25	50	50
Personality Development & Carrier Guidance Fee	50	50	75	50	50	75	50	50
Mics Fees	150	150	100	100	100	100	150	150
Yuva Rang	50	50	0	50	50	0	50	50
Training & Placement	20	50	0	20	20	0	100	100
Eligibility Fee	100	0	0	100	0	0	100	0
NSS self fin.Unit	10	10	0	10	10	0	10	10
Flag Fund	10	10	0	10	10	0	10	10
Green energy Fees	100	100	0	100	100	0	200	200
Laboratory Fee/Practical Fee	0	0	0	3000	3000	800	0	0
Tuition Fees ~	800	800	800	5000	6000	2500	5000	5000
Environment Fee	150	150	0	150	150	0	150	150
ICT Fee	0	0	100		0	100		0
General Knowledge Fee	75	75	0	75	75	0	75	75
Lab Development Fee	0	0	0	0	0	5000	0	0
Total	2655	2435	1795	9995	10545	9305	7420	7170

टिप : १) भूगोल विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांने प्रयोगशाळा शुल्क २५०/- व शिक्षण शुल्क २०००/- भरणे आवश्यक आहे.

F.Y BSc. IT/Com. टयुशन फी ७००० + लॅब फी ८०००/-

S.Y BSc. IT/Com. टयुशन फी ९००० + लॅब फी ७०००/-

T.Y BSc. IT/Com. टयुशन फी ४००० + लॅब फी ४०००/-

F.Y BSc. Micro टयुशन फी ६००० + लॅब फी ८०००/-

S.Y BSc. Micro टयुशन फी ९००० + लॅब फी ७०००/-

T.Y BSc. Micro टयुशन फी ७००० + लॅब फी ५०००/-

विविध शिष्यवृत्ती संबंधीची माहिती :

- १) भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन यांनी मागास जाती व जमाती व इतर मागासवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षीक उत्पन्न निर्धारित केलेल्या मर्यादिपेक्षा कमी असेल ते विद्यार्थी शासनाच्या नियमाप्रमाणे शिष्यवृत्तीचे घेण्यास पात्र ठरतील अशा विद्यार्थ्यांना वरील शिष्यवृत्तीचे अर्ज कार्यालयातुन मिळतील.
- २) शासनाच्या विविध वस्तीगृहात निवास करणाऱ्या मागास जाती –जमातीच्या विद्यार्थ्यांनी वेगळा फॉर्म भरावा.
- ३) प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती फॉर्म भरणे आवश्यक आहे. व ज्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ घ्यावयाचा नसेल त्यांनी लेखी हमीपत्र कार्यालयात जमा करणे आवश्यक आहे.

शिष्यवृत्तीसाठी अर्जासोबत खालील कागदपत्रे जोडावीत :

- १) शाळा सोडल्याचा दाखला एल.सी झेरॉक्स
- ३) १० वी, १२ वी गुणपत्रक झेरॉक्स
- ४) फोटो दोन प्रतित
- ५) प्रवेश पावती झेरॉक्स प्रत
- ६) आदेश क्रमांक
- ७) डोमेसाईलचा
- ८) वडिलांचा उत्पनाचा दाखला (मुळ प्रत)
- ९) २० रु.स्टॅप (एन.टी.एनबीसी, ओबीसी)
- १०) जात प्रमाणपत्र छाया वरील प्रत खाडाखोड नसलेले)
- ११) वडील हयात नसल्यास मृत्यूचा दाखला
- १२) वडील नोकरीत असल्यास तेथील पगाराचा दाखला / रोजगार करीत असल्यास मा. तहसिलदार यांचा दाखला (मुळप्रत)
- १३) खंड असल्यास (गॅप सर्टीफिकेट)

महाविद्यालयीन शिस्तीविषयक नियम :

- १) महाविद्यालय विद्यार्थ्यांकडून स्वंयस्फुर्त शिस्तीची अपेक्षा करणे. व्यक्तीच्या व महाविद्यालयाच्या प्रतिषेद बाधक, व जबाबदार वर्तन विद्यार्थ्यांनी कटाक्षाने टाळावी

प्रत्येक विद्यार्थ्याने आपल्या विषयाच्या तासांना वेळेवर उपस्थित रहावे.

- २) आपल्यी उपस्थिती ८०% पेक्षा कमी असल्यास तसेच पुर्व परीक्षेस गैरहजर राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांसि विद्यापीठाच्या वार्षीक परीक्षेस बसुन दिले जाणार नाही.

३) महाविद्यालयाच्या आवारात असताना विद्यार्थ्यांकडे गळ्यात ओळखपत्र असणे आवश्यक आहे. ओळखपत्राशिवाय प्रवेश करता येणार नाही. ओळखपत्रावर आपला रक्तगट, फोटो चिटकवून त्यावर प्राचार्यांची सही द्यावी.

४) विद्यार्थ्यांनी प्राध्यापकांशी, कार्यालयात, ग्रंथालय व प्रयोगशाळेत सौजन्यपुर्णतेने व नम्र पणे वागावे.

५) तास चालु असताना विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयाच्या व अवारात फिरु नये.

६) प्राचार्यांच्या व संबंधीत प्राध्यापकांच्या पुर्व परवानगीशिवाय विद्यार्थ्यांनी इतर वर्गांच्या तासांना बसु नये.

७) महाविद्यालयाच्या आवारात वर्गात ग्रंथालयात मोबाईल बंद ठेवावेत.

८) रँगींग व कोणतेही कृत्य केल्यास प्रवेश रद्द केला जाईल तसेच कायदेशीर कारवाई केली जाईल.

९) महाविद्यालयातच्या आवारात विद्यार्थ्यांसि धुम्रपान व गुटखा सेवन करण्यास बंदी आहे. धुम्रपान व गुटखा सेवन करताना सापडल्यास शासकीय नियमानुसार कारवाई करण्यात येईल.

महाराष्ट्र छळवाद (रँगींग) कायदा :

कोणत्याही विद्यार्थ्याला गैरशिस्त वर्तनाचे प्रदर्शन करणे किंवा विद्यार्थ्यांना शारीरिक, मानसिक होईल किंवा विद्यार्थ्यांस धोका, लज्जा, भय निर्माण होईल. यामध्ये-

- १) विद्यार्थ्यांला दुखापत करणे, चिडवणे, मानहानी करणे, शिवीगाळ, दमदाटी, थट्टा मस्करी करणे.
  - २) विद्यार्थ्यांला तो राजी नसतांना त्याच्या मनाविरुद्ध एखादी कृती करावयास लावणे.

शिक्षा : शैक्षणिक संस्था/संस्थेबाहेर प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्षपणे छळवाद रँगींग करणे, सहभाग घेणे, प्रत्यक्ष प्रोत्साहन, चिथावणी देणे, प्रचार प्रसार करणे, अशा व्यक्तीस २ वर्ष कारावास व रु. १०,०००/- रु. दंड होऊ शकतो. ज्या विद्यार्थ्याला शिक्षा झालेली आहे. त्यास महाविद्यालयातून काढन टाकले जाईल. सज्ज विद्यार्थ्यांनी यापासून परावत व्हावे.

विद्यार्थीसाठी नियमवाली :

- १) महाविद्यालयात शिष्यवृत्ती घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची हजेरी ७५% असलीच पाहिजे.
- २) विद्यार्थ्यांस एकूण अभ्यासक्रम पुर्ण करेपर्यंत शिष्यवृत्ती लागु राहिल.
- ३) जर विद्यार्थ्यांने बी.ए.नंतर बी.एड.अभ्यासक्रम पूर्ण केले असेल तर त्याने एम.ए.साठी प्रवेश घेतला तर त्यास शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही.
- ४) विद्यार्थ्यांने ज्या अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती घेतली तो अभ्यासक्रम त्याने पूर्ण केला पाहिजे जर त्याने अभ्यासक्रम अर्धवर्ट सोडला व दुसऱ्या अभ्यासक्रमासाठी तसेच विद्याशाखा बदल करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही.
- ५) विद्यार्थ्यांने जर पुनर्प्रवेश घेतला तर त्यास शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही.
- ६) विद्यार्थ्यांने शिष्यवृत्ती अर्ज ऑनलाईन मुदतीत भरावा. मुदतीत भरला नाही तर तो स्वतः त्यास जबाबदार राहिल.
- ७) विद्यार्थ्यांने आपली शिष्यवृत्ती रक्कम मिळविण्यासाठी महाराष्ट्र बँक भाडणे शाखा व स्टेट बँक साक्री शाखा या राष्ट्रीय कृत बँकेतच आपले खाते उघडावे. आपल्या बचत खात्याचा क्रमांक (अकाउंट नंबर) विद्यार्थ्यांने अचुक लिहावा. त्याने जर चुकीचा खाते क्रमांक दिल्यास त्याच्या खात्यावर शिष्यवृत्ती जमा न झाल्यास सर्वस्वी जबाबदारी त्या विद्यार्थ्यांचीच राहिल.
- ८) प्रथम वर्षात प्रवेश घेतांना केंद्र सरकार, राज्य सरकार व विद्यापीठ यांच्या आदेशानुसार ज्यांचे वय १८ ते २१ आहे त्यांनी मतदार नोंदणी करणे आवश्यक आहे.

सुचना :

- १) भारत व महाराष्ट्र शासनातर्फे विविध शिष्यवृत्यांचा लाभ घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांने चुकीची खोटी व कागदपत्रात खाडाखोड केल्यास माहिती पुरविल्यास त्यास तो विद्यार्थी जबाबदार असेल याबाबत कायदेशीर कायवाही केली जाईल.
- २) वरील विषयांबाबतीच्या सूचना महाविद्यालयाच्या फलकावर लावल्या जातील. दिलेल्या वेळेतच विद्यार्थ्यांने अर्ज करावा. वेळेत अर्ज न केल्यास अर्जाचा स्विकार होणार नाही.
- ३) माहितीपत्रक नीट वाचावे. वर्षभर ते नीट जपून ठेवावे.
- ४) स्वतःच्या नावात, पत्यात बदल झाल्यास कार्यालयास कळवावे.

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, सांक्री

महत्वाची माहिती : महाविद्यालयामध्ये केंद्र शासनाचा अधिनियम २००५ च्या अनुषंगाने माहिती अपिलीय अधिकारी, माहिती अधिकारी व सहाय्यक माहिती अधिकारी म्हणून खालील कर्मचाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आलेली आहे.

अ.क्र.	नाव	नेमणूक पद
१	प्राचार्य डॉ.पी.एस.सोनवणे	अपिलीय अधिकारी
२	श्री.सी.वाय.जाधव	माहिती अधिकारी
३	श्री.डी.जे.पाटील	सहाय्यक माहिती अधिकारी

एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना :

एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. योजनेत विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी येणाऱ्या खर्चाच्या ७० टक्के रक्कम कर्ज स्वरूपात आवश्यक त्या कागदपत्रांच्या पूर्तेनंतर बँकेद्वारे उपलब्ध होते. शिक्षण कर्जासाठी व्याजाचा दर द.सा.द.शे. ११ टक्के असेल. शिक्षण कालावधीमधील खर्चाच्या व्याजाची रक्कम विद्यापीठ कार्यालयाद्वारे अदा केली जाते. ज्या विद्यार्थ्यांस प्रवेशित काळात शासकीय / निमशासकीय / सहकारी संस्था / बँका यांच्याकडून कोणतेही विद्यावेतन / शिष्यवृत्ती मिळत नसेल, असाच विद्यार्थी या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पात्र राहील.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना :

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित विद्यापीठाच्या वसतीगृहात निवासित विद्यार्थ्यांपैकी जे आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या होतकरू विद्यार्थ्यांना आर्थिकसहाय्य उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

साहस कार्यशाळा :

विद्यार्थ्यांना साहसीवृत्ती होणे विषयी या कार्यशाळेत प्रशिक्षण व मार्गदर्शन दिले जाते. संकटाना धैर्याने सामोरे जाणे मार्ग काढणे, मदत करणे, गिररोहण, रोपवे, पुल बांधणी, रस्ता दुरुस्ती, दिशा ओळख, आकाश, निरीक्षण, आत्मसंरक्षण व प्रतिकार आणि निसर्ग सहल असे विविध उपक्रम राबविण्यात येत असतात. प्रत्येक महाविद्यालयातील १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थिनी या कार्यशाळेत सहभागी होवू शकतात.

श्रीमती वि.ड.पाटील.कला व कै.डॉ.भा.स.देसले विज्ञान महाविद्यालय, साक्री

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक, होतकरू व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्यांला श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविणे, स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्यांने अध्ययनाच्या व्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षित आहे. या योजनेद्वारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.

विद्यार्थी संशोधन योजना

संशोधनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी, संशोधक विद्यार्थी आर्थिक अडचणीमुळे मागे राहू नये. यासाठी संशोधन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठाद्वारे भरीव आर्थिक तरतूद करण्यात आली आहे. विद्यापीठाचे विभाग व संलग्नीत महाविद्यालये यांचेसाठी संशोधन विकास योजना आहे. विद्यार्थी कल्याण विभाग अंतर्गत विद्यार्थी संशोधन प्रोत्साहन योजना, मा.कुलगुरु प्रायोजित विशेष संशोधन योजना विज्ञान विषयात विशेष कार्य करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस जी.एच.रायसोनी यांचे सौजन्याने तीन संशोधक विद्यार्थ्यांना रु. ७,०००/- ते रु. १०,०००/- पर्यंत प्रतिमाह संशोधन शिष्यवृत्ती दिली जाते.

सांस्कृतिक गुण कार्यशाळा आयोजन

विद्यार्थ्यांना गायन, वादक, नृत्य, नाट्य, सुत्रसंचलन कार्यशाळा या क्षेत्रातील नव्या संकल्पना, तंत्रज्ञान अवगत व्हावे त्यांची सांस्कृतिक क्षेत्रातील प्रगती व्हावी यासाठी कार्यशाळांचे आयोजन विद्यापीठ स्तरावर विद्यार्थी कल्याण विभाग करते.

उमवि संचलित चाणक्य स्पर्धा परीक्षा :

विद्यार्थ्यांसाठी स्पर्धा परीक्षा कौशल्य वृद्धिंदगत करण्यासाठी व पूर्वतयारीसाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ स्तरावर चाणक्य स्पर्धा परीक्षा एकाच दिवशी आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक महाविद्यालय हे परीक्षा केंद्र आहे. ५० पेक्षा जास्त परीक्षार्थी असलेल्या महाविद्यालयांना पूर्वतयारीसाठी स्पर्धा परीक्षा पुस्तकांसाठी अनुदान देण्यात येते. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात येतील. स्थानिक महाविद्यालयातील विद्यार्थी कल्याण अधिकारी हे या उपक्रमाचे प्रमुख असतील. तलाठी, पी.एस.आय, तहसिलदार या पदासाठीच्या स्पर्धा परीक्षेची तयारी या उपक्रमाद्वारे होईल. सदर परीक्षेत महाविद्यालयातील किंतीही विद्यार्थी सहभागी होवू शकतात.

उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना :

विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील शिक्षण घेणाऱ्या गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वर्तीने शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी १० विद्यार्थी व १० विद्यार्थींनी यांना या योजनेचा लाभ देण्यात येतो.

मा.कुलगरु वैद्यकीय निधी योजना

विद्यार्थी सामुहिक सुरक्षा योजने शिवाय अपघाती / नैसर्गिक मृत्यु झाल्यास रु. ५,०००/- मृत विद्यार्थ्याच्या पालकास मा.कुलगुरु वैद्यकीय निधीतून देण्यात येतील. प्रवेशीत विद्यार्थ्यांस एखादा गंभीर आजार, अपघाताने जखमी झाल्यास उपचारासाठी योजना त्या कागदपत्राची योग्य त्या कागदपत्राची खातरजमा करून सहाय्य करण्यात येते.

युवती सभा कार्यशाळा

विद्यार्थी कल्याण विभागामार्फत नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थींनीकरीता महाविद्यालयीन स्तरावर विशेष स्वरूपाच्या उपक्रमांचे आयोजन करणे करीता युवती सभा अंतर्गत स्वयंसिध्दा-अभियान व विद्यार्थी व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळा आयोजीत करण्यात येते. प्रत्येक कार्यशाळेत महाविद्यालयातील ५० विद्यार्थींनी सहभागी होवू शकतात.

करियर कट्टा

महाराष्ट्र शासन व विद्यापीठ यांच्या आदेशानुसार महाविद्यालय करियर कट्टा स्थापन करण्यात आला आहे. यात आय.पी.एस.आपल्या दारी व उद्योजकता याविषयी माहिती मिळते व विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जातो.